

հիները և այլն . . . , ինչպէս նաև պարզ ժողովուրդը, երեք հետամուտ չեն լուսակից կարգալու, ու երգեցիկ սրճարաններու և զեղիսութեան մէջ կը սպաննեն իրենց ժամանակը: Տարսոնի մէջ հաղիւ 4—5 թերթ կերթայ եղեր, և անոնց ալ երեքը հայատառ թուրքերէն «Աւետաթեր»ն է: Նամակագիրը կը փափաքի որ օրաթերթերը ծաղկին և վերացուի ո՛չ միայն Տարսոնցիներուն, այլև ուրիշ բոլոր քաղաքներու Հայոց անընթերցասիրութիւնը: Ի՞նչ օգուտ սակայն այդ գրուելիքներէն, երբ մարդիկը թերթ չեն կարգար արդէն: Զիրենք կարգի ըերողը տեղւոյն եկեղեցականութիւնը և ուսուցիչները միայն պիտի կընան ըլլալ. ցաւալի է որ անոնք ալ կարգի գալու պէտք ունին եղեր:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ՄԱՍԵՆԱԳԵՐԱՆ

ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ Տ. ՏԱՐԵՏԱ

ԿՈԹՈՒԴԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՉԵՐԴ ՎԵհափառութիւն

Արդէն բաղդ եմ ունեցել Չեր անուանակոչութեան օրը հետագրով հաղորդել, որ ես գնել եմ հանգուցեալ Աղէքսանդր Երիցեանի գրադարանը և ընծայաբերել եմ ս. Էջմիածնի մատենագարանին: Այդ ընծայաբերութեամբ իմ լուսան տալով Մայր Աթոռի պայծառութեան՝ ես ցանկացայ նախ ի յիշատակ իմ հանգուցեալ կնոջ մի բարի գործ անել, որի անուան նուիրում եմ այդ գրադարանը, և ասպա՝ որ հանգուցեալ հայ հնագէտի թանգաղին գրադարանը պահպանուի անթերի կերպով Մայր Աթոռի մէջ, որպէս զինքանից շարունակարար օգտուին թէ վանքի միաբանները և թէ հայկական կեանքով հետաքրքրուող անձինք:

Վեհափառ Տէր, ինդրում եմ, հաճեցէք ընդունել իմ այդ ընծան, և ա) կարգագրել, որ նա ծառայէ իւր խական նպատակին. բ) հրամայել որ բոլոր զբքիրի ցուցակը տպագրուի առանձին բրոցիւրով. գ) որ այդ ընծան ընդունուի իմ հանգուցեալ կնոջ՝ Մա-

քիամ Յովհաննիսեան Աւան-Խւզբաշեանի անունով. դ) գրքերը պահել իմ ծախքով՝ շինուելիք յատուկ պահարանների մէջ և իրաւունք տալ մատենագարանի Վարչութեանը միայն անհրաժեշտագոյն դէսկրե-րում գիրք տեղափոխել այնտեղից, և ե) բոլոր գրքերի վերայ բացե-մատենագարանի կնիքը զրոյմելուց՝ դնել և յատուկ կնիք հետեւեալ մակագրութեամբ, «Մատենագարան Ա. Երիցեանի, ընծայաբերեալ ի Դ. Աւան-Խւզբաշեան»:

Պատիւ ունիմ յայտնելու, որ ես օգտուելով հայր Մեսրոպ վար-դապետի՝ ներկայութիւնից քաղաքում՝ խնդրեցի նրան անձամբ Թիֆ-ֆառում ստանալ հանգուցեալի ժառանգներից մատենագարանը համե-մատ ցուցակների և հասուցանել Մայր Աթոռ:

Ընդ սմին յայտնում եմ Զերդ Վեհափառութեան, որ ես լսե-լով թէ Մայր Աթոռում չկայ մատենագարանի համար յարմարաւոր շինութիւն՝ որոշեցի այդպիսի շինութեան համար տալ այժմէն իսկ հինգ հաղաք ըուրիշ Այդ գումարը դնում եմ Տէր Մեսրոպ վարդա-պետ Տէր Մովսիսեանի տրամադրութեան տակ, որպէս զի նա օրհ-նութեամբ և հաճութեամբ Զերդ ս. Օծութեան վանքի պարիսպների սահմաններում, Զեր ցոյց տուած տեղը, հիմնարկէ մեր Մայր Աթոռի անուան պատուարել մի գրադարանի յատուկ շինութիւնն ես վրա-տան եմ և համոզուած, որ ի նպաստել հանգամանաց, եթէ ոչ այս՝ հետեւեալ 1904 թուականի ընթացքում կարող կը լինիմ շինութեան ամրող ծախքը, մինչև 15,000 ըուրիշ, մատակարարել Ներկայումս էլ խնդրում եմ իմ առաջարկած գումարը գործադրել հետեւեալ եղա-նակով. ա) մասնագէտ ճարտարապետի յանձնել շինութեան համար յատակադիծ կազմելը. բ) պատրաստել նշանակուած գումարի համե-մատ նախահաշիւ լինելիք ծախքերի. և գ) շինութիւնն ընդունել իրը և նույն յանուն Դաւիթ բէկ Աւան-Խւզբաշեանի:

Արդիական ակնածութեամբ համարձակուում եմ հայցել Վեհա-փառութեանդ սուրբ օրհնութիւնը իմ զաւակների և իմ տան վե-րայ, մատչելով ի համրոյր սուրբ տջոյդ

Գատիր բէկ Աւան-Խւզբաշեանց

5 Փետրուարի 1903 թ.

ի Բագու.

